

Itäkarjalaisia ja venäläisiä museoesineitä verkossa

Museokokoelmista on yleisön nähtävänä yleensä ainoastaan murto-osa erilaisissa vaihtuvissa näyttelyissä. Suomen kansallismuseon arvokkaat kulttuurihistorialliset kokoelmat on tarkoitus avata asteittain yleisön käyttöön internetiin. Saavutettavuutta edistääkseen Opetusministeriö on myöntänyt määrärahan kokoelmien digitointiin.

Kulttuurien museossa on aloitettu keväällä 2009 pilottiprojektina itäkarjalaisten ja venäläisten esinekokoelmien digitoiminen. Toiminimi Museodesign Nina Revon puolesta esinetietojen siirtämisestä digitaaliseen muotoon vastaavat projektitutkijat Leena Furu ja Nina Repo (o.s. Pennanen) ja esineiden valokuvaamisesta Museokuva Matti Huuhka & CO.

Itäkarjalaisissa kokoelmissa on 3000 esinettä. Kalevalan innostamina monet suomalaiset tutkimusmatkailijat keräsivät Itä-Karjalasta, Vienasta, Aunuksesta ja Tverin Karjalasta runsaasti itäkarjalaisia pukuja, kirjontakoristeisia tekstiilejä ja käsityönäytteitä.

Nyt verkkoon avatut esineet, joita on yli 360, kuvastavat Karjalan-matkailun vilkkainta kautta eli vuosien 1890–1910 välistä aikaa. Joukossa on L. V. Pääkkösen (1892), valokuvaaja ja kulttuurivaikuttaja I. K. Inhan (1894) ja arkkitehtien Yrjö Blomstedtin, Victor Sucksdorffin (1894), Jalmari Kekkosen, Uno Ullbergin ja Alarik Tavaststjernan (1910) hankkimia koristeellisia esineitä. Kansatieteilijät Theodor Schvindt (1882), Axel Olai Heikel (1903) ja U. T. Sirelius (1911) keskittyivät esinevalinnoissaan karjalaisten naisten värikylläiseen pukeutumiseen, Ilmari Manninen (1917) taas kartoitti monipuolisesti perinteistä elämänmenoa hankkimalla esineitä Pohjois-Aunuksesta kotitaloudesta käsiteollisuuteen.

Yleisnografisten kokoelmien venäläisestä aineistosta avataan nyt verkkoon yli 300 esinettä. Suomalaiset kansatieteilijät keräsivät esineitä Itä-Karjalan ja Vienanmeren rannan venäläiskylistä tieteellisen vertailun vuoksi 1900-luvun alkupuolella. Jatkosodan aikana Syväriin venäläiskylistä otettiin talteen arjen esineistöä muistutukseksi siitä, että neuvostovallan ideologiasta huolimatta perinteinen käsityötaito oli säilynyt. Esineistä ilmoitetaan myös venäläiset nimet latinalaiseen kirjaimistoon translitteroidussa muodossa.

Itä-Karjalan monipuolinen ja monikulttuurinen käsityöperinne tulee nyt helposti kaikkien saavutettavaksi. Suomen kansallismuseon / Kulttuurien museon kokoelmista on ennestään verkossa sosiaaliantropologi Edward Westermarckin marokkolainen esineistö, kielentutkija Artturi Kanniston Länsi-Siperiasta hankkimasta kokoelmasta puolet, Helena Perheentuvan intialainen tekstiilikokoelma ja Ildikó Lehtisen marilainen aineisto.

Osoite: Suomen museoiden yhteinen hakuportaali: www.suomenmuseotonline.fi.

Kulttuurien museo

Lisätietoja: intendentti Ildikó Lehtinen, ildiko.lehtinen@nba.fi.